

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Krúdy Gyula*

Cím: *Pest az első este*

Forrás: *Magyarország*

Bp
(Hely)

1924. 7. 6.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

725.092.1

Hely

Rákóczi út

Idő

"1924"

Személy

Helyszám

Közp. nyomt. XX. cs. 23.

da 1923

Pest az első este

Mi, régebbi pesti lakosok, akik néha évszámra nem mozdulunk ki a város megszokott negyedeiből: olyanok vagyunk, mint az almag, nem látjuk, hogy kívülről piros, sárga vagy zöld héja van-e az almanak, amelyben lakunk.

Ezért nem árt kimenni a város kapuin kívül, hogy távolról is láthassuk a várost, amely nélkül úgy se élhetnénk meg schol, akármennyire szokás őt mostanában szidni, gyalázní...

Ó, távolról most is olyan, mint felejtethetlen első szerelmünk szívbeli képmása. — Különösen akkor, ha az utas háromszáz kilométernyi távolságból érkezik alája, mondjuk a legromantikusabb országúton, a gödöllőin, amely feléje vezet. Mennyi falusi kuvaszt, megzavarodott csirké, elárvult ludat kellett kikerülni Kállay Tamás Mercedesének, amíg az alkony felejtethetlen színű felhői alatt, mesemondó erdők, regékből élő hegyek környékén kilenvenkilométeres gyorsasággal nekiereshette gépét Magyarország legjobb országútján! És azok a céltalan hidak, — százyolevanát számoltunk meg Szabolcstól Pestig. — amelyek alatt egy kanálnyi víz sínes, amelyek úgy dombosodnak az autó-utazó előtt, mint közelgő sirdombok; — azok a hegyes országúti kövek, amelyek mind azzal az alattomos szándékkal várják Borsodban, Zemplénben az utazót, hogy kilyukasszák szekere kerekét és arra kényszerítsék, hogy kedve ellenére is a tájon maradjon: — a gyöngyösi országút, amelybe árkokat ásnak a borszállító szekerek, amely árkokat eszébe sem jut betömni se a városnak, se a közigazgatásnak: mind azért vannak, hogy az utazó szinte a búcsújáró áhitatos vágyával érkezzon el végre a magyarok Mekéja, Budapest alá.

Hiszzen igaz, hogy a külső kerepesi úton már találkoztunk azokkal a speciális pesti arcokkal, amelyeket száz közül is fel lehet ismerni a világon. Úgy tűnik fel, hogy tulajdonképpen most látjuk, hogy milyen szomorú az este az elővárosban. A külvárosi

rendőr úgy áll az út közepén, mint egy basa; a vasárnapi kiránduló kocsijával, lovával nem tudja, hogy merre térjen ki, holott ezt a legutolsó béres is pontosan tudja a vidéki országúton; a kocsimák se hunyorítanak oly hamiskodva, mint például a fajúsi esárdák, inkább kedvetlennek látszik a küszöb, meg az ablak a bor nagy ára miatt; vakember ténfereg az országúton, holott ezt vidéken nem éresztenék ki; és látszólag valami fásult közöny, ásitó unalom, savanyú kedvetlenség várja mindenfelé az utazót, mintha azt kérdezné tőle a legtöbb ház, erkély, tereny, ablak, járkelő: — ugyan miért jött az úr Pestre? Mintha nem volnánk itt máris elegendő?

De elmaradnak a város fanyar száműzöttjei, a külvárosok; már nagyvilágias kocsiábor, fehérkesztyűs konstábler, külföldi fényekre emlékeztető villamoslámpa várja az idegent a keleti pályaudvarnál, amely idegennek a legjobb dolga van Pesten, ha teli bugyelláriszsal száll le a vonatról.

És a nyári, vasárnapi alkony végig a Rákóczi úton mindinkább kezd hasonlatos lenni valami lakodalmas úthoz, ahol felvidámított emberek, a nagyvárosi szórakozások után baktatók, nyájas nyoszolyásszonyok és leányok, vőfélyek és vőlegények, trófiásan félreecsapott kalaposok és a legelőkelőbb gavalérok mindegyének passzióik után. A kávéházak nyitott ablakain át pengő zene hallatszik, mintha ebben a városban ingyen muzsikálnának a cigányok. A vendéglőkben jóéltvágyas emberek fogyasztják a legfinomabb eledelüket, mintha ingyen adná azokat a kocsimáros. A szobalányok vidéki grófnőknek öltöznek és a kövér polgárnékon úgy libeg a könnyű ruha, mint táncosnőkön. Olyan az ucca vasárnap estefelé a messzi útról jött ember előtt, mintha mindenki őt várná itt. Hogy kezét szorítson a férfiakkal, összecsofolázzon a nőekkel, ölébe vegye a gyermekeket...

... Persze aztán másnapra csillapodnak a fogadtatás örömei. Hiába keressük a tegnap esti embereket az uccákon, a mulatóhelyeken; elmentek ők a vasárnap, az álommal, az automobillal. Jóízű veszekedés várja hétfőn reggel az utast a villamoson, amelyre felteszi a lábát. A kalauz szid egy jámbor vidékinek látszó pasasért, mert hamis jeggyel akar utazni.

Krúdy Gyula